

Tradice Otců

Ze zápisu o mučednické smrti svatého Justina a jeho druhů

Zatčené svaté předvedli před římského prefekta Rustika. Když stanuli před tribunálem, řekl prefekt Rustikus Justinovi: „Především buď oddán bohům a poslouchej císaře!“ Justin odpověděl: „Nelze přece nikoho obžalovat nebo postihovat za to, že jsme poslušni příkazů našeho Spasitele Ježíše Krista“.

Rustikus řekl: „K jakému učení se hlásíš?“ Justin na to: „Snažil jsem se

seznámit se všemi naukami a přidržel jsem se pravého učení křesťanů, ačkoli se nelíbí těm, kdo žijí v zajetí bludu.“

Prefekt Rustikus se zeptal: „Tak tohle učení se ti líbí, ubožáku?“ A Justin přisvědčil: „Ano, právě tak, řídím se jím jako správným učením víry.“

A prefekt Rustikus řekl: „Co je to za učení?“ Justin odpověděl: „My uctíváme Boha křesťanů. Věříme, že on je od

počátku jediný Stvořitel a Tvůrce všeho stvoření viditelného i neviditelného. A uctíváme Pána Ježíše Krista, Božího Syna, o kterém už proroci předpověděli, že přijde jako hlasatel spásy pro lidské pokolení a jako učitel znamenitých učedníků. Já jsem ovšem jen člověk, a proto jsem přesvědčen, že tváří v tvář jeho nekonečnému božství mohu říci jen velmi málo, leč uznávám, že proroci měli jistou moc, neboť předem zvěstovali o jeho příchodu mezi lidi.“

Rustikus se otázal: „Jsi tedy křesťan?“ A Justin odpověděl: „Ano, jsem křesťan.“

Řád a právo versus odborníci

Ke zpřísnění regulace dětské pornografie

Poslanecká sněmovna odsouhlasila zpřísnění norem týkajících se dětské pornografie. Tresty za výrobu a distribuci mají být tvrdší, samo držení dětské pornografie má být trestné. Jak jinak, přispěchala naše veřejnoprávní televize s malou přehlídkou „odborníků“, kteří soudí, že by se to nemělo zase tak moc přehánět. Nebudu zde připomínat, že je to právě marxistický koncept, který tvrdí, že na každou jednotlivou věc existuje jediný „vědecky správný“, a tedy „odborný“ názor. Dovolím si jen konstatovat, že mezi veřejně činnými osobami tvoří malou, nicméně profilovanou skupinu „odborníci“, kteří jsou schopni hájit *kdykoli jakékoli* zlo, stojí-li za ním dostatečně velké peníze. Takže nic nového.

Jako by nám nestačilo, že např. v americkém tisku se používá pojem „Czech pornography“ a míní se jím pornografie zaměřená na zvláště malé děti, mladší tří let. Jako by nám nestačily zkoprnělé pohledy nejen (bigotních) Američanů, ale i normálních Britů na to, co všechno je možné u nás veřejně prezentovat. Nu což, my Češi jsme liberální kabrňáci, potrpíme si na vše kontroverzní a provokující.

Otázka jenom je, jaký vliv má tento

Foto: Anton Fric

naš liberalismus na stav řádu a práva, i na veřejnou kontrolu finančních toků.

V americkém tisku se objevují detailnější zprávy o propojení internetové pornografie s organizovaným zločinem. Jan LaRue, poradce organizace „Angažované ženy Ameriky“, charakterizoval situaci jako „trychtýř, kde na širším okraji jsou občasní klienti pornostránek a jejich peníze se stékají do hrdla velkého zločinu“. V USA se podle něho vytváří asi 100 000 pornostránek. „Když to zredukujete, patří vlastně všechny dvaceti nebo třiceti velkým společnostem, a ty mají zřetelné vazby na organi-

zovaný zločin,“ řekl LaRue.

„Každý, kdo pracuje v bezpečnostních složkách, vám poví, že byznys v oblasti pornografie nemůžete nikdy začít bez povolení struktur organizovaného zločinu,“ dodal LaRue.

Dětská pornografie je *crème de crème* tohoto byznysu: je riskantnější, a tedy dražší. Máme-li v této oblasti tak bohatýrskou pověst, jakou máme, měli bychom se snad aspoň ptát, v čem všem se točí takto získané peníze a co všechno ovlivňují. Možná, že by se některé naše politické debaty octly v jasnějším světle.

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Papežova výzva hlavám států G8

Na konci generální audiece 6. června vyzval papež hlavy států G8, aby neustupovaly od svých slibů investovat více do rozvojové pomoci ve prospěch nejpotřebnějších populací, zejména afrických. Připomněl speciální cíl, k němuž se zavázaly na mileniovém setkání: zajistit všem dětem všeobecné základní vzdělání do roku 2015: „To je východisko k autonomnímu a udržitelnému rozvoji,“ řekl papež. „Katolická církev byla vždycky v popředí vzdělávacích snah, přičemž

zasahovala na místa — zvláště v nejchudších zemích — kam státní struktury často nedosáhnou. Tuto vzdělávací snahu s ní sdílí i ostatní křesťanské církve, náboženské skupiny a organizace občanské společnosti. Na základě principu subsidiarity by vlády a mezinárodní organizace měly tuto skutečnost uznat, ocenit a podporovat, mimo jiné financováním. Doufejme,“ uzavřel papež, „že se vyvine vážné úsilí dosáhnout těchto cílů.“

VIS

Prezident Bush jednal s komunitou Sant'Egidio

V sobotu 9. června se prezident Bush v Římě setkal s představiteli komunity Sant'Egidio. Déle než hodinu diskutovali o otázkách sociální pomoci a mírových snah ve světě. Bush řekl, že Sant'Egidio je jednou z velkých, nábožensky založených organizací ve světě. Snaha Spojených států a této komunity o pomoc chudým a hladovým, o vyhlazení nemoci, je společná. „Jednáme s kongresem o poskytnutí 30 miliard dolarů na potírání HIV/AIDS, jedné miliardy na boj s malárií, o dalších miliardách na práci proti hladu, na vzdělání — ale tyto programy nemohou být efektivní bez milujících lidí přímo na místě, bez pomoci bližnímu v nouzi,“ řekl prezident. „Děkuji vám, že jste součástí mezinárodní armády soucit. Děkuji vám, že nasloucháte požadavku lásky k bližnímu, jehož chcete milovat jako sami sebe. Těším se, že uslyším o vaší strategii v boji s těžkými problémy světa,“ pokračoval.

Dr. Marco Impagliazzo, předseda hnutí, informoval Bushe o hnutí Sant'Egidio. To se zrodilo v Římě v roce 1968. Tehdy se Západ začal znepokojovat o svou budoucnost a mladí lidé hledali cestu. Zakladatel komunity, Andrea Riccardi, byl tehdy studentem. Vyzval své spolužáky k životu podle evangelia. „Lidé si tehdy mysleli, že revoluce změní svět. Ale Andrea pochopil, že není naděje

na změnu, pokud lidská srdce nebudou zasažena slovy Ježíšovými. V praxi tato práce znamenala stát se přáteli chudých.“ Prvním pilířem hnutí je modlitba, osobní i společná, a denní četba Písma. Druhým pilířem je misie, oslovení všech, kdo hledají smysl života. Třetím pilířem je solidarita s chudými. „Velkorysost, pane prezidente, je to, co naše společnost dnes postrádá. Všechno je o kupování a prodávání, ale Ježíš řekl: zdarma jste dostali, zdarma dávejte. Tato Ježíšova slova jsou zdrojem práce našich členů.“ „Podle nás,“ pokračoval Impagliazzo, „neexistuje láska k chudým bez víry.“

Mluvčí hnutí Mario Marazziti řekl po setkání agentuře Zenit: „Uvítali jsme pozvání prezidenta Bushe, protože je to velká čest a protože milujeme Ameriku i Američany. Byla to také příležitost jednat s ním o boji proti chudobě a o možnosti dát promluvit těm, komu se nenaslouchá.“ Program DREAM usiluje o dostupnost léků proti AIDS a o boji proti podvýživě. „Také bychom rádi řešili otázku mladých na jihu, kteří nejsou po narození registrováni. To je zdroj všeho špatného zacházení, včetně obchodu s orgány, obchodu s lidmi, s dětskými vojáky. Je tu milion lidí bez budoucnosti.“ Členů hnutí Sant'Egidio je 60 000 a žijí v sedmdesáti zemích.

Zenit

Radio Jerevan o povinné četbě v Polsku

České deníky přinesly zprávu, podle níž polský ministr školství zakázal studentům číst některá díla světové literatury; *MF Dnes* i *LN* používají výraz „index“. Ve skutečnosti jde o úpravu seznamu povinné literatury pro školy; seznam má charakter doporučení a rozhodující slovo mají ředitelé škol. Ministr doporučil zařadit do seznamu díla týka-

jící se polských dějin a dějin křesťanství: z autorů jde především o Henryka Sienkiewicze.

Úpravy jsou podle ministra otevřené diskusi do 20. června. Seznam vyžadované literatury samozřejmě nebrání učitelům v rozebírání jiných autorů a nemůže ovlivnit četbu studentů.

AP, RC

Papež přijal prezidenta Bushe

Hlavními tématy rozhovoru byla znepokojivá situace v Iráku, ale také celý Střední Východ a „kritické podmínky, v nichž se ocitají křesťanské komunity“. Mluvil se také o Africe a jejím rozvoji, o Darfúru a o Latinské Americe, i o současných mravních a náboženských otázkách.

Podle agentury *Asia News* se Vatikán staví proti představě, že by bezpečí iráckých křesťanů vyřešila křesťanská enkláva.

Asia News

Biskup podpořil film o čestnosti a spravedlnosti

Biskup Joel Z. Baylon, předseda komise pro mládež filipínské biskupské konference, podpořil film pro mládež, který se zaměřuje na podvody. Vyzval mladé lidi, aby film shlédli.

Film *Idol Pag-asa ng Bajan* je znepokojivou analýzou kultury korupce ve filipínském společenství (Filipíny jsou hodnoceny jako nejkorumpovanější země v Asii). Začíná jako zábavná historka z prostředí středoškolského života, ale postupně se rozvíjí ve vážný příběh o čestnosti, cti a osobní integritě. Byl už promítán na univerzitních kampusech.

Idol Pag-asa ng Bajan vznikl jako výsledek pracovního setkání, jež zorganizovala společnost *Jesusit Communications Creative Technologies*.

Asia News

Irák: Odkaz zavražděného kněze

P. Ragheed Ganni, chaldejský katolický kněz, který byl 3. května zastřelen v Mosúlu, odeslal čtyři dny před svou smrtí dopis „Církvi v nouzi“; píše v něm, že považuje za privilegium, že vždycky mohl svědčit o tom, jak se „Boží prozřetelnost zjevuje skrze mnoho skromných lidí, jejichž jediným cílem je pracovat pro království Boží a následovat Ježíšův příklad“.

P. Ganni byl vícekrát ohrožen. Nakonec byl zastřelen poté, co odsloužil mši. Spolu s ním byli zavražděni i tři jáhni.

V Iráku je nedostatek kněží, někteří odcházejí mj. proto, aby sloužili uprchlíkům. Opakují se útoky a únosy křesťanů, zvláště kněží.

ACN

ZPRÁVY

Papež o Tertuliánovi

30. května hovořil Benedikt XVI. na generální audienci o Tertuliánovi, teologovi a apologetovi, který žil ve druhém století. Úvahou o Tertuliánovi Benedikt XVI. navázal na sérii katechezí o Apoštolských Otcích, přerušenu jeho cestou do Brazílie.

Papež řekl, že Tertuliánovo dílo přineslo zásadní plody a nelze je podceňovat. Jeho vliv působil na mnoha rovinách: jazykové, kde znovu vyzdvihl klasickou kulturu, i v hledání společné „křesťanské duše“ ve světě a ve formulaci nových forem společného života.

Tertulián, jako všichni velcí apologeté, chce současně hovořit o podstatě křesťanství pozitivním způsobem. Proto přijímá spekulativní způsob, jímž poukazuje na rozumové základy křesťanského dogmatu. Studuje je systematicky a vychází z popisu „Boha křesťanů“. „Ten, v něhož věříme, je jeden Bůh,“ píše.

Používá antitéze a paradoxy, charakteristické pro jeho jazyk: „Je neviditelný, i když ho vidíme, nedotknutelný, i když je přítomen skrze milost, nepochopitelný, i když ho lidský rozum může vnímat, a proto je pravý a veliký!“

Tertulián také udělal velký krok v reflexi trojičního dogmatu: dal nám —

v latině — termíny vhodné pro vyjádření tohoto velkého tajemství, zavedl pojmy „jedna podstata“ a „tři osoby“. Podobně rozvinul jazyk, jímž se vyjadřuje tajemství Krista, Syna Božího a pravého člověka.

Z lidského hlediska můžeme mluvit o Tertuliánově dramatu. S postupujícím časem kladl na křesťany stále větší nároky. Očekával, že budou vždycky, a zvláště v obdobích pronásledování, jednat hrdinsky. Své pozice držel rigidně, mnohé kritizoval a nutně se dostal do izolace.

„Tato velká morální a intelektuální osobnost, tento muž, jenž tolik přispěl k rozvoji křesťanského myšlení, mě přivádí k zamyšlení,“ řekl papež o Tertuliánovi. „Je zřejmé, že nakonec postrádal prostotu a pokoru patřit k Církvi, přijmout své slabosti a být tolerantní k jiným i k sobě.“

Benedikt XVI připomněl, že Tertulián postupně opustil společenství Církve a přidal se k montanistům.

„Základní charakteristika velkého teologa je jeho pokora zůstat s Církvi, přijmout její a své chyby, protože pouze Bůh je svatý. Na rozdíl od Boha my stále potřebujeme odpuštění.“

Zenit

Nigerijský arcibiskup k situaci v zemi

Arcibiskup Olorunfemi Onajekan z Abúdzže při návštěvě Evropy konstatoval, že řada Nigerijců zpochybňuje platnost voleb. Došlo při nich k neregulérnostem, jež vyvolaly masivní protesty v Nigerii i v zahraničí.

Církev v Nigerii trvá na spravedlivé a odpovědné politice a žádá, aby stát plnil své odpovědnosti. I když je zde Církev velmi aktivní na sociálním poli, nemůže plnit všechny funkce státu. „Nemůžeme obstarat všechny nemocné a vést všechny školy v zemi,“ řekl arcibiskup. Vláda má na tyto úkoly své peníze a tak by měla své úkoly plnit.

Arcibiskup Onajekan kritizoval, že se otázkám globálního oteplování a klimatu dostává v médiích velké publicity, zatímco „přehřátí způsobené chudobou a nespravedlností“ zůstává ve stínu. Bohatí lidé v Nigerii nezbohatli tvrdou prací, ale tím, že ukradli peníze lidu. Na to je třeba uplatnit právní instrumenty. Západní svět podstatně přispívá k nespravedlnosti. Měl by se ptát, jak využívá naše zdroje. Kde jsou miliony dolarů, jež korumpují politiky, kteří je strkají do vlastních kapes? Jsou v zahraničních bankách, kde nemohou sloužit ani k tomu, aby se na ně dal získat v Nigerii úvěr.

„Nejde tady o křesťany nebo o muslimy,“ pokračoval arcibiskup. „Všichni už máme dost této situace a musíme spolupracovat. Nesmíme dovolit zkorumpovaným politikům, aby využívali náboženství pro své vlastní cíle.“

ACN

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání RC Monitoru a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplat

redakce

dokončení ze str. 4

to ideje a přesvědčení, jež člověka orientují; principy vytvářejí a orientují lidské instituce. Ale máme-li se dostat k cíli, je nutné použít správnou „metodu“.

Řecké slovo odos znamená „cesta“, a met znamená „cíl“, k němuž chceme dojít. V zednářství se metoda zaměřuje na nejvyšší kategorie a maximální efektivitu, takže vlastně zakládá jeden z „principů“, možná ten nejzákladnější, ten, na němž spočívají všechny ostatní.

Právě kvůli této metodě se zednářství stává neslučitelným s křesťanským učěním. Zednářská metoda je svou povahou ateistická, odráží historický relativismus a vede ke společensko-kulturnímu relativismu, který prosazuje.

Alain Gérard, jeden z ředitelů francouzského Velkého Orientu, říká, že

„zednářství je jenom metoda“. Podle něho může mít zednář „názory“ nebo věřit konkrétnímu náboženství, ale zednářská metoda ho zavazuje, aby si své názory „zpochybnil“ a přijal možnost, že se ukáže jako falešné nebo budou předstíženy solidnějším racionálním systémem a podporou většiny.

„Nemůžete vést skutečnou diskusi, ať vyzní jakkoli, když tu budou stále určité body, o nichž jste přesvědčen, že máte pravdu,“ říká Gérard.

Tak vystupuje na povrch zednářská alergie k dogmatům a k dogmatickému, zjevnému náboženství, zvláště ke křesťanství.

Což také vysvětluje, proč mají zednáři tendenci považovat demokracii za výdobytek zednářství a demokratickou

metodu — schválení většinovým hlasováním — za cosi přirozeného pro zednářství. Tuto demokratickou metodu rozšiřují na každou realitu, včetně pravdy, dobra atd.

Současný velmistr francouzského Velkého orientu, Jean Michel Quillardet, v prohlášení pro španělské noviny La Voz de Asturias 29. ledna 2007 řekl, že „si můžete myslet, že existuje neateistická demokracie — a neateistická znamená ne-zednářská — ale v mém pohledu a v mém způsobu myšlení je ateismus výdobytkem demokracie“. Takže ti demokraté, kteří nejsou ateisté nebo zednáři, mohou být nanejvýš demokraty druhé třídy.

Redakčně kráceno.

Zenit

ROZHOVOR

Zednářství, ateismus a katolicismus

Interview s P. Manuelem Guerra Gómezem

Co je a co není pravda o zednářích je téma nedávno vydané knihy odborníka na dějiny náboženství. P. Manuel Guerra Gómez je autorem 25 knih o sektách a dalších tématech. Nedávno vydal knihu „La trama masónica“ (Zednářská zápleťka), vyšla španělsky v nakladatelství Styria. P. Guerra je diecézním knězem v Burgosu a penzionovaným profesorem Severošpanělské teologické fakulty se sídlem v Burgosu. Rozhovor poskytl agentuře Zenit.

Je zednářská konspirace pouhý mýtus?

Je potřeba rozlišovat mezi zednářstvím a zednáři. Zednářství jako takové neaspíruje na moc nebo přinejmenším ji nechce proto, aby sloužila jeho principům a zájmům.

Zednáři jsou nicméně přítomni v každé mezinárodní organizaci, v níž se rozhoduje, a v mnohonárodních korporacích, jež mají vliv na ekonomickou a politickou moc.

Lze logicky předpokládat, že se snaží předávat své ideologické principy — relativismus, ateismus, gnosticismus — všude, kde jsou a vyzařovat je do okolí.

Na druhé straně v anglicky mluvícím světě, na severu, v Turecku a jinde, tam nejde o to, že by se snažili získat moc — oni jsou moc.

Tak například vladař Spojeného království je také velmistrem Sjednocené velké lóže Anglie, a více než 150 velkých lóží — jedné pro každou zemi, a ve Spojených státech jedné pro každý stát. V roce 1995 měla Sjednocená velká lóže Anglie 750 000 členů, kteří patří k 8 000 lóžím po celém světě.

Kromě toho, díky zásadě utajení, nelze bezpečně zjistit, kde působí a jak daleko sahá jejich přímý vliv, a ještě méně víme o rozsahu jejich nepřímého vlivu.

Vláda Tonyho Blaira se snažila uložit zednářům povinnost, aby hlásili své členství ve skupině, zvláště jsou-li státními činiteli, a zejména, pracují-li v oblasti soudnictví nebo policie. Reakce 1 400 anglických soudců, kteří dobrovolně zveřejnili své členství u zednářů, je chvalitebná. Zjevně je jich mnohem víc.

Po skandálech s tajnou propagandou lóže Licia Gelliho v Itálii jsou funkcionáři v určitých oblastech italské veřejné správy povinni ohlásit, jsou-li zednáři, a to pod trestem ztráty místa.

Je pravda, že 60 % členů Evropského parlamentu jsou zednáři?

Něco takového tvrdil Josep Corominas, velmistr Velké španělské lóže, někdy v březnu 2006. 9. února 2007 Velkou španělskou lóži opustil, ale potvrdil, že bude i nadále zednářem a chce být za něj považován.

Znamená to nové rozdělení zednářské poslušnosti, nebo je to jen inkorporace čehosi, co už existovalo? Skutečně: všechny návrhy týkající se rodiny a bioetických otázek, jež se liší od učení Církve, ba od přirozeného zákona, byly Evropským parlamentem schváleny. To platí i o případě Rocca Buttiglione, kterého ateistická většina tohoto parlamentu odmítla jako evropského komisaře.

V Římě právě skončila konference, na níž byla připomenuta neslučitelnost katolicismu a zednářství. Padla však výzva k dialogu ve společensko-kulturních otázkách. Jak je to možné?

I když je zednářství s katolicismem objektivně neslučitelné, mohou katolíci vést dialog se zednáři na různých úrovních, s výjimkou věcí, jež si Svatý stolec — vědom si rizik — rezervoval do své výlučné kompetence.

V prohlášení Kongregace pro nauku víry o zednářství se říká, že „není v kompetenci místních církevních autorit posuzovat povahu zednářských sdružení odlišně, než bylo rozhodnuto výše“, a to je v souladu s deklarací této posvátné kongregace vydanou 17. února 1981.

Je také třeba vzít v úvahu skutečnost a důsledky zednářského tajemství. Jak můžete vést dialog s někým, kdo nosí masku? Navzdory tomu ale je dialog o společensko-kulturních otázkách stále ještě možný. I když si různá náboženství a ideologie nakonec formují a přizpůsobují příslušnou kulturu podle svého, je tu vždycky nějaké společné pole.

Na rozdíl od specificky náboženských a ideologických bodů je kulturní pole stále ještě sektorem, kde je možné vést dialog, alespoň teoreticky. Je snazší vést dialog o mezikulturních záležitostech — jako je chudoba, gramotnost, životní prostředí, zdravotní péče, globalizace atd. — než o mezináboženských věcech.

Nicméně právě na tomto poli se dialog se zednáři ukazuje jako velmi obtíž-

ný, kvůli ateismu, otevřenému nebo skrytému, který se promítá do náboženských zvláštností, jež nejsou všem náboženstvím a mravním kódům společné: tento ateismus se snaží náboženství uzavírat — jako do domácího vězení — do oblasti osobního svědomí a za kostelní zdi.

Proto se zednářství v tradičně křesťanských zemích snaží vyloučit společensko-kulturní stopy křesťanství, jako jsou jesličky, symboly vánočního tajemství (betlémská hvězda, tři králové) atd.

Pokládá se zednářství za náhražku náboženství?

Zednářství, v souladu s New Age, který je jeho produktem, dává přednost termínu „spiritualita“, který zní subjektivněji než termín „náboženství“.

Někteří zednáři říkají, že jsou křesťané a popírají, že zednářství je náboženství. Měli by ale spíše uznat, že patří ke dvěma náboženstvím: katolickému a zednářskému.

Ale ve skutečnosti, nebo alespoň pro mnohé, především pro ty zednáře, kteří jsou ateisté nebo deisté, je zednářství náhražkou za náboženství. V zednářské literatuře se také skutečně zednářství nazývá „náboženstvím“, někdy „tím pravým náboženstvím“.

Jak jste se dokázal přiblížit tomuto světu, který je tak utajený?

Věnoval jsem mnoho hodin studiu konstitucí, pravidel a rituálů různých federací zednářských lóží, mluvil jsem se zednáři a s bývalými zednáři ve Španělsku a v Mexiku, a četl jsem knihy o zednářství, napsané zednáři, ale také ne-zednáři.

Před deseti lety jsem ztrávil dva semestry v Mexiku, kde jsem denně mluvil se zednářskými i nezednářskými univerzitními profesory. Trávil jsem odpoledne návštěvami center různých sekt, z nichž některé jsou blízké zednářství, jež se nacházejí na předměstí velkých měst.

Je zednářství spíše metoda nebo spíše obsah?

Člověk, kromě toho, že myslí, také cítí a představuje si. City a představivost se mohou střetávat s myšlenkovou jasností a narušovat ji. Ale přes to všechno jsou

dokončení na str. 3

KOMENTÁŘE

Časopis pro novou evangelizaci

„Jak se naučit umění žít? Evangelizovat znamená ukazovat tuto cestu — učit umění žít“

Milujte se! je název nového časopisu, který občanské sdružení *Res Claritatis* začalo vydávat ve spolupráci s Misionáři obláty Panny Marie Neposkvřené. První číslo jste našli přiložené k tomuto číslu *RC Monitor*. Jedná se o českou verzi časopisu určeného především mládeži, který začal vycházet v Polsku a dnes vychází v mnoha dalších zemích (např. v Maďarsku, Rumunsku, Rusku, USA, Kanadě, Austrálii či na Slovensku).

Res Claritatis se při vydávání *RC Monitoru* zaměřuje nejenom na zpravodajství a společensko-politické komentáře, ale snaží se zároveň zprostředkovat nauku katolické církve např. v textech církevních otců nebo odpovědích na věroučné otázky.

Pro vydávání časopisu *Milujte se!* se redakce rozhodla z podobného důvodu. Cílem časopisu totiž není pouze utvrzení mládeže v rozumném životním stylu, ale v poměrně velkém rozsahu je zde čtivou formou přiměřeně přibližován i obsah víry římsko-katolické církve.

Časopis je tak zaměřen na novou evangelizaci, která se v několika posledních letech stala jedním z ústředních témat katolické církve, kolem nichž se soustřeďuje i služba současného papeže Benedikta XVI.

On sám k tomuto tématu napsal: „Náš život je otevřená otázka, neúplný projekt, stále ještě má dojít naplnění a realizace. Základní otázka každého člověka zní: Jak se to stane — stát se člověkem? Jak se naučit umění žít? Kudy vede cesta ke štěstí? Evangelizovat znamená ukazovat tuto cestu — učit umění žít. Na začátku svého veřejného života Ježíš říká: Přišel jsem zvěstovat radostnou zprávu chudým (Lk 5,18), tj. mám odpověď na tvou základní otázku, ukážu ti cestu života, cestu ke štěstí. A dokonce: Já jsem ta cesta. Nejhlubší chudoba je neschopnost radovat se, únava životem, který se považuje za absurdní a odporující. Tato chudoba je dnes velmi rozšířená, v rozličných formách v bohatých stejně jako chudých zemích. Neschopnost radovat se předpokládá a produkuje neschopnost milovat, vede k žárlivosti, lakomství — všem těm vadám, které ničí život jednotlivců a světa. Z tohoto důvodu potřebujeme novou evangelizaci — když umění žít zůstává neznámým, nic jiného nepomůže.“

Foto: Mgr. Anton Fric

Cílem časopisu *Milujte se!* tedy není jenom pobavit nebo „zaplácnout“ volný čas, ale povzbudit mládež v rozumném životním stylu, aby byla schopna evangelizovat ty, kteří neměli tolik štěstí a nenarodili se jako katolíci nebo katolicou církev zatím nepoznali.

Časopis není určen pouze uzavřené skupině katolíků, ale všem bez ohledu na jejich stávající přesvědčení. Katolická víra je totiž tak krásná a bohatá, že když se „neředěná“ upřímně zprostředkovává, dokáže si lidi získat. Nikdo a mladí tím spíše neutíkají před obtížemi, pokud zároveň vidí smysl oběti a uvědomují si, že nic krásného se bez oběti nerodí. Polovičitými řešeními a rozředěnou vírou všichni — a zase zvláště mladí — naopak pouze pohrdají a zesměšňují je.

Časopis není založený na komerční bázi, nemá žádné církevní nebo státní dotace. Jeho budoucnost bude záviset výhradně na darech jeho čtenářů, stejně jako u *RC Monitoru*. Když se vše podaří, měl by i tento časopis vycházet z počátku čtyřikrát do roka a co nejdříve snad i častěji.

Jsou-li ve vašem okolí rodiny s dospívajícími, budeme vděční, pokud jim časopis dáte, aby se na něj mohli podívat. Třeba usoudí, že není naprosto mimo, objednej si jej a možná jeho vydávání i podpoří.

Časopis se dá objednat zcela jednoduše prostřednictvím vloženého odpovědního lístku nebo jej lze objednat na internetové stránce <http://www.milujte.se>.

Vydávání na počátku ze svých prostředků zajišťuje *Res Claritatis* ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR. Pokud budete chtít vydávání časopisu podpořit a máte možnost jakoukoli finanční částku zaslat, budeme vám vděční.

Šéfredaktor P. Tomáš Vyhnálek OMI do editoriału prvního čísla napsal: „Věřím, že náš časopis přispěje k prohloubení víry každého z vás a skrze prohloubení víry k novému úsilí o obnovu naší církve v České republice.“

I my doufáme, že společná práce sester Matky Terezy, otců oblátů, jihomoravského Fatymy, iniciativy Čistá láska, Hnutí Pro život ČR a *Res Claritatis* přinese dobré ovoce.

Radim Ucháč
za vydavatele *Res Claritatis*, o.s.

KOMENTÁŘE

„Dům na skále“

Další díl souborného díla o odporu katolíků proti komunistickému režimu

V nejdusnější atmosféře normalizace zareagoval politický vězeň a katolický redaktor Václav Vaško na výzvu svých přátel, aby sepsal paměti, které by zachycovaly katolický odpor proti komunistickému režimu; byla to doba, kdy jsme se začali obávat, že s postupně umírajícími vězni a svědky se fakta o této době propadnou do zapomnění. Tak vzniklo jeho první historické dílo, „Neumlčená“.

Po listopadovém převratu se otevřela možnost, jak tyto paměti, dosud zpracováváné jen ze vzpomínek a z otevřených zdrojů, jichž bylo pomálu, rozšířit o dosud nedostupná fakta z archivů. Václav Vaško se proto vrátil k práci na historii Církve v dobách komunistického útlaku, kterou nyní mohl zpracovat hlouběji a širě. Tak vzniká dílo „Dům na skále“. Vydává je Karmelitánské nakladatelství: v letošním roce vychází už druhý díl. Kniha je doplněna několika dokumenty, přehledy a tabulkami.

Tento díl zachycuje padesátá léta s jejich brutálním útokem proti řeholím, seminářům a episkopátu. Věnuje hodně pozornosti situaci na Slovensku, která je autorovi vzhledem k jeho původu velmi blízká.

Začíná vznikem „církvních zákonů“ z roku 1949. „Církev byla postavena de facto mimo právní stav,“ konstatuje Vaško. „I když se státu nikdy nepodařilo učinit z katolické církve služebníci režimu, jak o to od února 1948 usiloval, měly ji nové zákony přimět k absolutní poslušnosti.“ Těto snaze se postavili biskupové listem z října 1949. Režim reagoval první vlnou zatýkání a soudů. Byla zrušena civilní platnost církevních sňatků, matriky přešly z rukou Církve do kompetence státu. Stát začal na duchovních vymáhat složení slibu věrnosti republice (inspira-ce Francouzskou revolucí).

Dále sleduje kniha postup státního teroru proti Církvi, od akce s „číhošským zázrakem“, přes procesy s představiteli řádů, k akci „K“ – deportaci řeholníků do sběrného „kláštera“ a odtud do vězení, internace a PTP. Probírá procesy s řeholníky a řeholnicemi.

Obsáhle kapitola je věnována likvidaci řeckokatolické církve. Zde nacházíme mj. novou, dosud nepublikovanou informaci, kterou autor získal ze sovětských

Foto: Aleš Palát, <http://www.katyd.cz>

archivů. Už v roce 1946 se pro tuto likvidaci vyslovil tehdejší prezident Beneš na setkání s předsedou Rady pro ruskou pravoslavnou církev při radě ministrů SSSR G. G. Karpovem 17. července 1946. Karpov Stalinovi hlásil: „Prezident prohlásil, že vláda Sovětského svazu správně vyřešila náboženskou otázku a že i on má v úmyslu provést v Československu analogické reformy. Kromě toho vyslovil úmysl uskutečnit kroky vedoucí k převodu slovenských uniátů do pravoslaví.“

Další kapitola se věnuje faktické likvidaci teologického studia a zavedení státem kontrolovaných generálních seminářů (josefínská inspirace). Následují tři kapitoly o procesech s biskupy a mimo soudní šikaně biskupů, další kapitola je věnována procesům s „pomocníky biskupů“.

Pozornost věnuje autor také pseudo-hierarchii „vlasteneckých kněží“ a tzv. mírovému hnutí katolického duchovenstva. „Představitelé režimu pochopili, že vhodným nástrojem v prosazování jejich politiky uvnitř Církve se mohou stát právě ‘vlastenečtí kněží’,“ píše Vaško. „Přecenili však jejich možnosti.“

Poslední kapitola druhého dílu je věnována mučedníkům z Babic. Odpor Církve i katolické veřejnosti proti násilné kolektivizaci zde exemplárním potrestáním kněží i katolických laiků měl zastrašit další odpor proti komunistickému násilí.

Z Vaškovy práce vyplývá, že i u nás, jako v jiných komunistických zemích (dodnes Čína) se režim snažil oddělit katolickou církev v Československu od vazby na Vatikán a vytvořit náhradní nacionální strukturu. Za to, že se tento krok nezdařil, vděčíme houževnatosti

a cílevědomosti církevních představitelů.

V tomto smyslu také tento díl koriguje dnešní oblíbená tvrzení, jako by Církev kolabovala s komunistickým režimem.

Snad není od místa připodotknout, že i další oblíbené tvrzení, podle něhož Církev zavinila odcizení mezi katolíky a „většinou společností“ po listopadu 1989, je sporné. Ne že by na katolické straně nebyly chyby: je ale třeba vidět, že cílená snaha oddělit Církev od společnosti byla zřetelná už v prvních popřevratových dnech, kdy byl za nevinný žert na Letenské pláni znectěn komunistickým tiskem pozdější biskup Václav Malý (skutečným důvodem byla ale spíše jeho výzva ke společné modlitbě Otče-náše). Vzpomněli jsme si na to ve dnech prvních voleb, kdy se protikřesťanské vystoupení v televizi prolínalo se zprávami o předběžných výsledcích: proti tomu protestoval i signatář Charty P. Josef Zvěřina. Střet byl pak dokonán neblahým hlasováním slovenské části Sněmovny národů FS proti vrácení církevního majetku, jež odstartovalo dosud trvající tahanice provázené proticírkevními výpady.

Václav Vaško už prvními dvěma díly své nové práce předkládá souborné dílo, kde lze najít prakticky každou informaci o dané problematice. Začal svou práci v době, kdy každou hotovou kapitolu musel schovávat u přátel, aby nepadla do rukou StB, a dnes ke své práci využívá podminek, jež pro kvalifikovanou práci skýtá svobodná společnost. V tomto smyslu je svědkem pravdy o naší době – svědkem poctivým a kvalifikovaným.

Michaela Freiová

POLITICKÁ AKTUALITA

Summit disidentů

„Jsem disidentský prezident,“ řekl George W. Bush v Praze na konferenci „Demokracie a bezpečnost“

Tři instituce, či lépe řečeno tři osoby — bývalý český prezident Václav Havel, bývalý španělský premiér José Maria Aznar a bývalý sovětský disident, nynější izraelský politik Nathan Šaranský — pojali myšlenku zorganizovat v Praze jakýsi „summit disidentů“, setkání pro-demokratických aktivistů z nesvobodných a nedemokratických zemí se západními státníky. Měsíc před konferencí si Šaranský řekl, že na konferenci by měl vystoupit i Bush. „To je nemožné, prezident USA na takových akcích nevystupuje,“ říkali Šaranskému. „Nuže, zeptám se ho osobně.“ Jel za Bushem do Washingtonu a Bush řekl ano.

V panelu před prezidentovým vystoupením neokonzervativní stratég Richard Perle označil Bushe za „disidentu ve své vlastní vládě“ — v narážce na to, že v současné americké administrativě je Bush snad již posledním, kdo ještě věří v šíření demokracie ve světě; všichni ti ostatní, z jeho prvního volebního období, vládu opustili a byli nahrazeni tzv. realisty, kteří chtějí respektovat status quo a preferovat stabilitu před demokratizací. Jakoby Perle předem věděl, co Bush bude říkat...

Hodinu a půl před plánovaným příjezdem prezidenta je hlavní sál Černínského paláce uzavřen: nikdo již nesmí ven a ani dovnitř. Půlhodiny před příjezdem končí panel a všichni již jen čekají a baví se mezi sebou. Pak nastane příchod: doprovodu z jedné strany, prezidenta z druhé.

Ve svém pražském projevu prezident Bush čerpal ze své doposud nejvíce filosofické řeči, svého druhého inauguračního projevu v lednu 2005. Zopakoval, že „svoboda je touhou duše každého člověka“. Ano, každý člověk touží po svobodě — pro sebe a své příbuzné. Ne však nutně pro druhé. Častokrát v dějinách otroci vysvobození z otroctví svou nově nabytou svobodu využili — k zotročování druhých! Aby byla společnost svobodná, je nutné, aby lidé netoužili jen po svobodě pro sebe, ale byli ochotni připustit svobodu i pro druhé. Lépe než Bush to vyjádřil Lincoln: „Jako bych nebyl otrokem, nebyl bych ani otrokářem.“ Pokud byť jen jeden sentiment z obou chybí, společnost svobodná není. „Svoboda je tou-

Thomas Hendrik Ites, zdroj: Postimes.cz

hou duše každého člověka,“ řekl Bush; a proč tedy je — a vždy bylo — ve světě tolik nesvobody? A proč Bushova politika expanze svobody a demokracie neslaví úspěchy? Zřejmě proto, že mnozí lidé — i vlivní, či možná právě vlivní — po svobodě pro druhé zas až tak příliš netouží.

Bush se přihlásil ke svému výroku z druhého inauguračního projevu, že politikou Ameriky má být ukončení tyranie ve světě (dodává, že je to úkol pro víc než jednu generaci). Za tento výrok byl prý mnohými označen za „disidentského prezidenta“. Pak se usměje, koutkem oka šilhne po Šaranském, a mrkne na něj — s tou typicky bushovskou mimikou, která tak rozčiluje levici — a říká: „Pokud prosazování svobody ve světě ze mě dělá disidentského prezidenta, pak jsem na toto označení hrdý!“ Je to rétorický vrchol jeho projevu, po němž následuje nadšený potlesk všech přítomných.

Bush považuje rozšiřování svobody a šíření demokracie za identické, což ale není samozřejmé; někdo by mohl namítnout, že vláda většiny za určitých okolností a na určitém místě může vést k omezení svobod jednotlivců. Bush si je toho zřejmě vědom, neboť svůj termín „demokracie“ kvalifikuje a podmiňuje určitými atributy: svobodou projevu, tiskem, shromažďování, náboženství, vládou práva, nezávislým soudnictvím,

právem na soukromý majetek a vícero politickými stranami. Jinými slovy, pod demokracií rozumí jen její ušlechtlejší variantu, liberální či ústavní demokracii.

Ve svém projevu se snažil vypořádat se čtyřmi námitkami, podle nich je šíření liberální demokracie je nesprávné: (1) je to prý vnucování našich hodnot, (2) prý to rozpoutá chaos a povede k nestabilitě, (3) prý to vynese k moci extrémisty, a (4) prý je to nerealistické. Na tyto námitky Bush odpovídá přesvědčivě a překvapivě dobře, byť já osobně ty tři poslední považuji za určitých podmínek za netriiviální a platné.

Bush ostře kritizuje mnohé nesvobodné, nedemokratické režimy: Severní Koreu, Irán, Kubu, Súdán, Venezuelu, Uzbekistán, Vietnam. Za partnery, které Amerika musí více tlačit ke svobodě, označil Egypt, Saudskou Arábii a Pákistán. Všechno jsou to malé ryby, snadné a lehké cíle, a já čekám, zda zmíní i ryby velké, „těžké váhy“ — Čínu a Rusko. Ano, zmínil, ale ve velice mírné formě: zařadil je spíše do oné druhé kategorie zemí. „Čínští představitelé věří, že mohou pokračovat v otevírání své ekonomiky, aniž by otevřeli svůj politický systém. My s tím nesouhlasíme. Reformy v Rusku, které kdysi slibovaly posílit postavení občanů, byly vykořeleny, což má neblahý následek pro vývoj demo-

dokončení na str. 8

NA ZÁVĚR

dokončení ze str. 7
kracie.“

To je vše? Vše o zemi s brutální represí proti náboženským a politickým disidentům, jakož i se státem vynucovanými potraty (Číně)? Vše o zemi, kde jsou nezávislí novináři stříleni, nenásilné demonstrace brutálně rozháněny, a jejíž prezident vyhrožuje opětovným namířením jaderných raket na evropská města (Rusku)?

Když jde o tyto dvě země, které jsou – pokud jde o svobodu ve světě a její ohrožení – skutečně podstatné, Čínu a Rusko, vše, co říkal Bush, bylo velice, velice mírné, na samé dolní hranici únosnosti. Byl jsem jeho projevem zklaman. Čekal jsem něco tvrdšího, pravdivějšího, od člověka, který se označil za „disidentského prezidenta.“

Přesto si nemůžu pomoci, mám ho rád. Bush je hodný člověk, skuteč-

ně dobrý člověk, a všechny sentimenty, jež ve svém projevu zmínil, jsou ušlechtilé a správné. Škoda jen, že on nemá sílu či schopnost je prosadit. Je to dobrý člověk, který však nestačí na post, jež zastává. Začínám se klonit k názoru, že bylo chybou, že v roce 2000 nevítežil v republikánských primárkách senátor McCain.

Ve stínu Bushe by však rozhodně neměl zapadnout mnohem lepší projev jiného prezidenta; pronesl jej Toomas Hendrik Ilves, prezident Estonska. Položil otázku: „Je-li pravdou, že demokracie mezi sebou neválčí, co potom země, která vyhrožuje, že namíří své jaderné rakety na Evropu, dělá na summitu G-8, klubu největších průmyslových demokracií?“ A pokračoval: Jak to, že Rusko má špatné vztahy se všemi sousedními zeměmi, jež jsou demokracie, a dobré jen s těmi, jež jsou

nedemokratické: Běloruskem a středoaasijskými despociemi? Jak to, že ty malé demokracie – Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Ukrajina, Gruzie, mají problém jen s Ruskem, zatímco Rusko má problémy s mnoha zeměmi – z nichž všechny jsou shodou okolností demokracie?

Fultonský projev Winstona Churchilla v roce 1946 nalezl svou důstojnou paralelu v pražském projevu prezidenta Ilvese: ten první upozornil na studenou válku, kterou proti Západu rozpoutal Josif Stalin; ten druhý upozorňuje na jakési opakování studené války, jež Evropě čím dále tím hlasitěji vyhláshuje Vladimír Putin. Bude Evropa naslouchat? A přijme patřičná opatření?

Dr. Roman Joch

Autor je ředitelem Občanského institutu.

Článek současně vychází ve slovenském týdeníku „Týžden“.

Liturgická čtení

24. 6. Neděle	Iz 49,1–6, Žl 139, Sk 13,22–26, Lk 1,57–66.80 <i>Slavnost Narození sv. Jana Křtitele</i>	28. 6. Čtvrtek	Gn 16,1–12.15–16, Žl 106, Mt 7,21–29 <i>sv. Irenej</i>
25. 6. Pondělí	Gn 12,1–9, Žl 33, Mt 7,1–5 <i>sv. Vilém</i>	29. 6. Pátek	Sk 12,1–11, Žl 34, 2 Tim 4,6–8.17–18, Mt 16,13–19 <i>Slavnost sv. Petra a Pavla</i>
26. 6. Úterý	Gn 13,2.5–18, Žl 15, Mt 7,6.12–14 <i>sv. Josef Escrivá de Balaguer</i>	30. 6. Sobota	Gn 18,1–15, Lk 1,46–55, Mt 8,5–17 <i>sv. Prvomučedníci římsí</i>
27. 6. Středa	Gn 15,1–12.17–18, Žl 105, Mt 7,15–20 <i>sv. Cyril Alexandrijský</i>		

1. 7. Neděle	1 Král 19,16b.19–21, Žl 16, Gal 5,1.13–18, Lk 9,51–62 <i>13. neděle v mezidobí</i>	5. 7. Čtvrtek	Iz 61,1–3a, Žl 117, 2 Kor 4,1–2.5–7, Lk 10,1–9 <i>sv. Cyril a Metoděj</i>
2. 7. Pondělí	Gn 18,16–33, Žl 103, Mt 8,18–22 <i>sv. Bernardin Realino</i>	6. 7. Pátek	Gn 23,1–4.19;24,1–8.62–67, Žl 106, Mt 9,9–13 <i>sv. Marie Goretti</i>
3. 7. Úterý	Ef 2,19–22, Žl 117, Jan 20,24–29 <i>sv. Tomáš</i>	7. 7. Sobota	Gn 27,1–5.15–29, Žl 135, Mt 9,14–17 <i>sv. Vilibald</i>
4. 7. Středa	Gn 21,5.8–20, Žl 34, Mt 8,28–34 <i>sv. Prokop</i>		

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplat. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.